

PACE NIEUWSBRIEF

jaargang 6 – nummer 11 / november 2007

Comité van Aanbeveling

Drs. Frits Sollewijn Gelpke
oud-bestuursambtenaar
NNG, oud-voorzitter Nieuw-
Guinea Raad, historicus.

Dhr. Fred Korwa
Papua vertegenwoordiger,
oud-medewerker Ministerie
van Landbouw

Drs. Cees van Dijk
oud-bestuursambtenaar
NNG, oud-minister van
Ontwikkelingssamenwerk-
ing en van Binnenlandse
Zaken

Drs. Nancy Jouwe
voormalig adjunct-directeur
Stichting Mama Cash,
bestuurslid Stichting
HAPIN

Mr. Carel Schneider
oud-bestuursambtenaar
NNG, oud-ambassadeur,
schrijver (pseudoniem
F. Springer)

Drs. Dirk Vlasblom
journalist NRC Handels-
blad, antropoloog en histori-
cus m.b.t. Papua

Dhr. Joop van Zijl
radio- en televisiejournalist,
o.a. redactie NOS

Dhr. Aad van den Heuvel
televisieprogrammamaker

Mr. Jan Herman van Roijen
oud-ambassadeur in Jakarta
en Londen

Berichten van nabij de varkensmarkt

Stichting Papua Cultureel Erfgoed (PACE) meldt zich in een nieuwe jas. Om te kunnen aansluiten bij een bredere doelgroep heeft ontwerper Pascal Hagens voor ons een nieuwe 'look' ontworpen, die ook nog in de website doorgevoerd wordt.

Zichtbaarheid

Om haar naamsbekendheid te vergroten, is PACE op meerdere momenten zichtbaar geweest, zowel in de media als letterlijk op straat. Zo heeft PACE dit najaar in de donateurskrant van het Prins Bernard Cultuurfonds gestaan met een artikel en is collega Koen de Jager uitgebreid geïnterviewd voor het Stadsblad voor Utrecht en omstreken (deze items zijn terug te vinden op onze website).

En we waren zelfs op straat: PACE deed mee met het Utrechts UITfeest op 9 september jl. door een pleinfest te organiseren onder de vrolijke titel Varkensfeest. Dit gebeurde dankzij een uniek samenwerkingsverband met het Volksbuurtmuseum (zij beheren erfgoed van de Utrechtse volkswijk Wijk C) en SJU Jazzpodium. Tijdens het Varkensfeest werd een geïmproviseerde mix van jazz muziek met Papua muziek gemaakt (met dank aan Maybe Ireeuw, Steven Kamperman, Andy Korwa en Rene Kipuw), speelde de Wijk C accordeonist gezellige deuntjes, kon men lekkere hapjes bestellen en was er zowel Papua erfgoed als Wijk C erfgoed te bewonderen. Extra feest werd het toen de opzwepende muziek van zanggroep Mambesak zelfs de oude Wijk C 'ers op de benen kreeg om vol overgave mee te dansen. Een geslaagd intercultureel partijtje kortom wat plaatsvond op de Jacobskerkhof, de vroegere Varkenmarkt. In haar kantoor liet PACE tegelijkertijd aan bezoekers films zien uit haar unieke collectie. Inmiddels heeft PACE ook een geslaagde kick off beleefd van haar maandelijkse erfgoed bijeenkomsten, onder de titel de Varkenssalon. (zie flyer)

Collecties: inname, beheer en kwaliteit

PACE heeft de afgelopen tijd weer veel verschillende collecties mogen ontvangen: boeken, artefacten en beeldmateriaal. We zijn hier ontzettend blij mee en werken hard aan het ontsluiten hiervan evenals aan verantwoord beheer. Ook kregen we via stichting VIS de tentoonstelling Papua's in Nederland van het Wereldmuseum uit Rotterdam. Een mobiele tentoonstelling die ooit in de mid jaren 90 was te zien in Rotterdam.

We werken nog steeds aan het overzetten van ons oude Content Management Systeem naar een nieuw, open source systeem. Een traject wat veel meer tijd

en energie kost dan verwacht maar het eindresultaat zal ons een hoop plezier, efficiëntie en vergroting van mogelijkheden opleveren.

Dankzij de inzet van stagiaire Nansam Hanasbei heeft PACE inmiddels ook aan haar kwaliteitsbeheer gewerkt. Nansam heeft lopende werkprocessen geïnterviewd, beschreven, aanbevelingen voor verbetering gedaan en dit alles samengebracht in een kwaliteitshandboek. Dit document zal een belangrijk instrument zijn voor de organisatie in de komende jaren bij het kwalitatief goed beheren en ontsluiten van onze collecties.

Orale tradities, orale geschiedenis II

Zoals eerder gemeld gaat PACE zich bezighouden met het ontsluiten van immaterieel erfgoed, ook wel mondelinge/orale geschiedenis genoemd. Het betreft de verhalen van mensen die samen een archief van herinneringen vormen. De persoonlijke verhalen van Papua's, Nederlanders die een link hebben met Papua en het voormalig Nederlands Nieuw-Guinea zijn heel belangrijk om vast te leggen omdat het ervaringen op-tekent die anders niet gehoord worden. Veel mensen uit de Papua gemeenschap in Nederland laten blijken behoefte te hebben aan het optekenen hiervan, zeker nu de generatie die de Nederlandse periode in Papua nog zelf heeft meegemaakt, snel veroudert.

PACE is inmiddels gestart met het werven van fondsen hiervoor en het opzetten van een projectgroep. We winnen ook advies in bij verschillende organisaties (KITLV, Moluks Museum, IIAV ea) en hebben geïnventariseerd wat er al is gedaan op dit vlak. Binnenkort starten we met de interviews. We zijn benieuwd!

Nancy Jouwe, directeur PACE

Bisj-palen

Een woud van
magische beelden

Pauline van der Zee

Even voorstellen... PACE's nieuwe voorzitter

Sinds 5 september 2007 ben ik aangesteld als voorzitter van het bestuur van PACE. Ik volg daarbij Jaap Timmer en Pim Schoorl op, die de afgelopen jaren veel tijd en inzet hebben besteed aan de oprichting en verdere uitbouw van PACE. Ik wil hen allebei bijzonder hartelijk danken voor hun inzet op velerlei vlak. Ik neem het stokje graag van hen over. We zullen eind december op gepaste wijze afscheid van hen nemen. Beiden zullen zeker nog betrokken blijven bij PACE en op gezette tijden bijstand verlenen bij het vele werk dat gedaan wordt.

Ik heb mezelf natuurlijk afgevraagd of ik er goed aan doe om tot het bestuur van PACE toe te treden. Bestuurlijke ervaring in verschillende organisaties en stichtingen kan van waarde zijn voor PACE. Door promotieonderzoek in Indonesië in de begin tachtiger jaren van de vorige eeuw heb ik affiniteit met de regio. Maar bovenal ging mijn hart weer wat sneller kloppen toen ik de voorwerpen uit Papua op het kantoor van PACE zag. Het bracht me terug in de tijd dat ik als student beschrijver der artefacten was in het Tropenmuseum. En dit laatste is ook een van de kernactiviteiten van PACE. Maar daarnaast wordt er in het kader van PACE veel meer gedaan. Ik moet zeggen dat ik diep onder de indruk ben van wat er allemaal wordt opgepakt en ik moet bekennen dat ik me afvroeg of er niet teveel hooi op de vork wordt genomen. Particulieren bezoeken i.v.m. aanwezige collecties, voorwerpen beschrijven en fotograferen, foto's en films verzamelen, een nieuwe website opzetten, boeken scannen, etc.

Zonder vrijwilligers zou dit allemaal niet kunnen. PACE

is een club met flinke ambities en we zullen prioriteiten moeten stellen om vrijwilligers en bureaustaf niet te zwaar te belasten.

Gelukkig is PACE eind vorig jaar begonnen met een strategieproces, waarbij alle PACE mensen input leverden op de kansen, bedreigingen en prioriteiten voor de komende jaren. Eind dit jaar zal dit proces zijn weerslag krijgen in een vastgesteld meerjarenstrategieplan, die onze koers als organisatie voor de komende jaren zal gaan bepalen.

Duidelijk is dat we meer aandacht zullen moeten besteden aan het binnenhalen van externe sponsors, zowel van donateurs als van grote donororganisaties. Een ander aandachtspunt is de vergrijzing. Willen we de doelen die we ons gesteld hebben kunnen realiseren dan zullen we moeten kijken of we vrijwilligers/bestuursleden kunnen vinden bij de jongere generatie. Het belangrijkste in het strategieplan zal natuurlijk zijn welke prioriteiten we onszelf gaan stellen voor het verzamelen, beschrijven, registreren van de collecties en het openstellen van die collecties via publicaties, exposities en website. Tenslotte zullen we moeten nadenken hoe we met name in Papua via extern gefinancierde projecten training en faciliteiten kunnen creëren zodat we daadwerkelijk de doelstelling kunnen realiseren om de diverse uitingen van materiele en immateriële cultuur op een verantwoorde wijze te repatriëren.

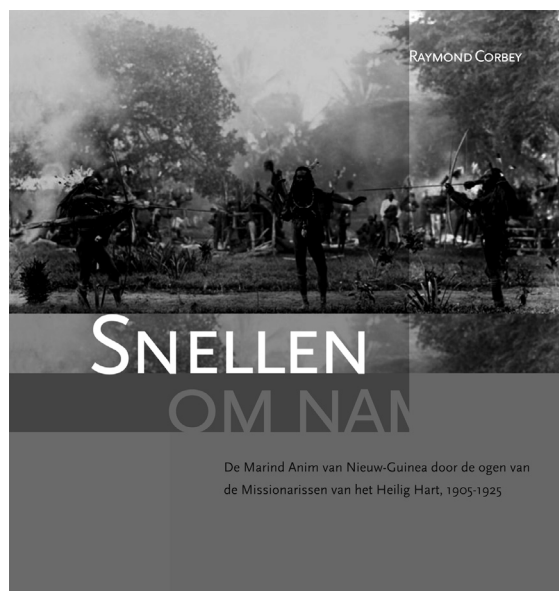
Er is al veel werk gedaan en ook nog genoeg te doen. Ik zie ernaar uit met zijn allen op de ingeslagen weg verder te gaan.

Huub van der Erve

Wisselingen in personeel PACE

Sophie Schreurs is gestopt als officemanager/webbeheerder omdat zij zich actiever wilde gaan bezighouden met haar nieuwe bedrijf in websitebouw-beheer. PACE is verheugd om in de persoon van Dawiday Hanasbei een nieuwe officemanager/webbeheerder te hebben gevonden per september.

Pas verschenen boeken

Corbey, Raymond (2007) **Snellen om namen; de Marind Anim van Nieuw-Guinea door de ogen van de Missionarissen van het Heilig Hart, 1905-1925**

Leiden, KITLV Uitgeverij, ISBN 978 90 6718 302 4, 140 pag., € 18,90

In 1905 stichtten de Missionarissen van het Heilig Hart hun eerste missiepost. De schrijver kreeg toestemming de bijzondere foto's uit het archief te publiceren. Een fascinerend document voor eenieder die geïnteresseerd is in de geschiedenis en cultuur van Nieuw-Guinea.

Marchall, Andrew J., Bruce M. Beehler, **Ecology of Papua Part I**

Periplus Publishing Ltd., ISBN 0-7946-0393-9
Ecology in Papua Part I is a definitive guide to the ecology and natural history of Papua, the western half of the island of New Guinea. From the Ecology of Indonesia series, this title, along with part II, contains essays by the world's leading experts on Papua's physical environment, flora, fauna, natural ecosystems, human interactions with nature and the conservation of natural resources.

Marchall, Andrew J., Bruce M. Beehler (2007) **Ecology of Papua Part II**

Periplus Publishing Ltd., I + II, ISBN 0-7946-0483-8, 1467 pag.

Ecology in Papua Part II is a definitive guide to the ecology and natural history of Papua, the western half of the island of New Guinea. From the Ecology of Indonesia series, this title, along with part I contains essays by the world's leading experts on Papua's physical environment, flora, fauna, natural ecosystems, human interactions with nature and the conservation of natural resources. Part II also includes a chapter on 'Social and economic developments in Indonesian Papua, 1962-2005 by Dr. Jaap Timmer.

Verstappen, Herman T. (2006) **Zwerftocht door een wereld in beweging**

ISBN 90 232 4229 7

Assen, Van Gorcum, 164 pag., € 19,50

Dit boek bevat de verslagen van een aantal expedities naar vaak onbekende gebieden van de fysisch geograaf Herman Verstappen, waaronder drie expedities naar Nieuw-Guinea, inclusief de beroemde expeditie naar de Julianatop in 1959. Beschrijvingen van de prachtige natuur, de cultuur en gewoontes van de lokale bevolking worden afgewisseld met bespiegelingen over de voortdurende veranderingen in de wereld, waarbij vaak mensen in de knel komen.

Hollander, Hanneke (2007) **Een man met een speurdersneus; Carel Groenevelt (1899-1973), beroepsverzamelaar voor het Tropenmuseum en Wereldmuseum in Nieuw-Guinea**

ISBN 9789068326451

Amsterdam, KIT publishers, Bulletin 379 – 128 pag., € 25,00

Groenevelt werd op pad gestuurd om traditionele etnografica te verzamelen met als motto 'een systematisch afgrazen van het terrein zou zeer aanbevelenswaardig zijn'. Uit de vastgelegde correspondentie met musea schrijft hij o.a. over de ontberingen tijdens zijn zoektochten, de unieke vondsten die hij deed en over het 'cultuurverval' dat hij overal om zich heen zag grijpen.

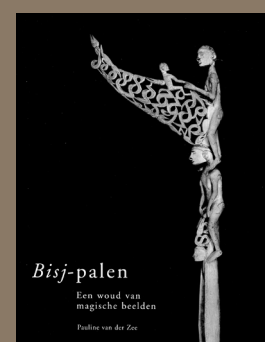
Zee, Pauline van der (2007) **Bisj-palen, een woud van magische beelden**

ISBN 9789068324822

[English ed., **Bisj poles, magic sculptures from the rainforest**, ISBN 9789068324785]

Amsterdam, KIT publishers, 120 pag., € 19,95

Uitgave n.a.v. de tentoonstelling in het Tropenmuseum nov. 2007 met de complete collectie bisj-palen in het museum. Ook bevat het boek een full colour fotoreportage van de Asmat en hun rituelen in de hedendaagse tijd.

St Jacobsstraat 205
3511 BP Utrecht
T (030) 604 5422
F (030) 604 6885
E info@papuaerfgoed.org
www.papuaerfgoed.org
Postbank: 9112842
KvK nummer: 320 87784

Donaties

Uw bijdrage kunt u overmaken op Postbank 9112842 m.v.v. • 'gift' of 'donatie' • minimaal € 15,00 t.n.v. St. Papua Cultureel Erfgoed

Colofon

PACE Nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting Papua Cultureel Erfgoed.

Abonnement

PACE Nieuwsbrief verschijnt minimaal eenmaal per jaar. De nieuwsbrief wordt toegezonden aan onze donateurs.

Eindredactie

Het bestuur
Opmaak
Sjoukje Rienks
Redactieadres
info@papuaerfgoed.org

Bestuur

Huib van der Erve, voorzitter
Fransje Sollewijn Gelpke, secr.
Peter Waal, penningm.
Paul van den Brink, adv.
Piet Bots
Paul van den Brink
Leo Dubbeldam
Harry van der Heide
Suzie Joku
Harry Kamma
Rene Kipuw
Frans Peters
Rogier Smeel

Bureaustaf

Carmen Halfhide
Dawid Hanasbei
Sjoerd Jaarsma
Koen de Jager
Nancy Jouwe
Erik Koren

Raad van advies

Otto Ap
Jone Bos
Nol Hermans
Fer Hoekstra
Eef Mamoribo
Kees van den Meiracker
Frans Peters

Schenken

periode juni – oktober 2007

...aan de boekenkast

2 dozen met boeken van At Ipenburg, 1 doos met boeken van de Fam. Kamma, 1 doos met boeken en documenten van het KITLV in Leiden, Jan Sneep schonk 4 jaargangen Triton, Chris de Beet schonk een boek over Wambon-Boven Digul, Ronald D. Frings schonk een fors aantal boeken, Geert Jan van Oldenborgh ontdekte 2 artikelen uit de 19e eeuw over reizen van zijn betovergrootvader naar Nieuw-Guinea en via mw. Den Dulk kregen we een aantal boeken uit het nalatenschap van dhr. De Nie. Wij ontvingen documenten, kranten en periodieken van de dames N.Lamme en G. van Rooijen en een fors aantal boeken van de heer L.O.A. Moll.

aan beeldmateriaalboeken van al

De Franciscanen uit Bennebroek schonken een doos met 100 dia's, van mw. Jorna kregen we fotoboeken in bruikleen. Foto's van J.M. Schoorl uit Rhenen, dhr. Mol schonk 123 zwart-wit dia's. Mw. Renger-Ubbink gaf 275 dia's, Jacques Hogeweg stuurde 5 foto's, dhr. Wansink gaf een fotoalbum met 73 foto's o.a. van Cas Oorthuys. Het Moluks Museum schonk foto's uit het archief van St. Door De Eeuwen Trouw en het Nijmeegs Volkenkundig Museum schonk ruim 100 foto's.

artefacten

Mw. van Karstel: Kain Timur; Dhr. Wansink: grote verzameling artefacten; Zr. P. Martens: Divers houtsnijwerk; Zr. M.J. Mulder (Franciscanessen uit Bennebroek): schelpenband, diverse rokjes; Zr. G.A.Jorna: divers houtsnijwerk; Dhr. B.W. Baan: Trom, schaal, staf; Dhr. de Nie: kabilla's, rokjes, schelpen; Dhr. C. Hoep: dolk, houtsnijwerk, krokodillen; Mw. Rengers: dozen dia's; Mw. Verploeg: pijlen en bogen, paradijsvogel; Mw. van de Siepkamp: houten beeld(mensfiguur); Dhr. Moll: onbekende houten gebruiksvoorwerpen.

overig

Via Stichting VIS ontvingen wij van het Wereldmuseum de tentoonstelling *Papua's in Nederland*, dat mid-jaren 90 te zien was aldaar.

Papua Erfgoed in bezit?

Juist mensen thuis hebben vaak boeken, tijdschriften, foto's, filmbeelden, rapporten, dagboeken of kunst- en gebruiksvoorwerpen uit Papua. U kunt bijdragen aan ons werk door uw collectie door ons te laten beschrijven. U kunt het ook in bruikleen geven of schenken. Wij maken goede afspraken met de bruiklener/schenker en zorgen voor verantwoord beheer in nationaal erkende depots.

PACE zoekt donateurs

Stichting Papua Cultureel Erfgoed is in 2001 opgericht en streeft naar het digitaal ontsluiten van Papua erfgoed als mondiale bron van kennis en wil Papua erfgoed toegankelijk maken en promoten in Nederland en Papua.

U kunt ons helpen onze doelen te verwezenlijken door donateur te worden. Bij een donatie van € 15 per jaar (of meer) ontvangt u bovendien de nieuwsbrief evenals uitnodigingen voor evenementen die wij regulier organiseren.

